
En god bok nummer to

ANMELDELSER

EIRIK SKOGVOLL

Professor, Fakultet for medisin og helsevitenskap
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Kristen Ringdal, Øyvind Wiborg

Lær deg Stata

Innføring i statistisk dataanalyse. 295 s, tab, ill. Bergen: Fagbokforlaget, 2017.

Pris NOK 449

ISBN 978-82-450-2058-8

Programvaren Stata, nå i versjon 15, er et generelt verktøy og programvare for visualisering og statistisk analyse av data. Denne boken er en av få på norsk om Stata, skrevet av forfattere med utgangspunkt i sosiologi og samfunnsvitenskap. Helsepersonell er blant målgruppene, og forfatterne benytter bl.a. også et datasett om depresjon for å illustrere konstruksjon av skala. Boken er innholdsrik, godt illustrert, har mye plass til å notere i og dekker mange felt innen både statistisk analyse og bruk av programvare.

Oppbyggingen er forholdsvis tradisjonell, der man laster inn forskjellige datasett og underveis blir introdusert for de muligheter, utfordringer og prosedyrer som Stata tilbyr for håndtering og analyse. Ispedd dette presenterer forfatterne noe statistisk teori og veiledning som underbygger valg av analysemetode og skisserer alternative tilnærminger. Innimellom er det en del øvelser som leseren kan gjøre. På det tilhørende nettstedet finnes det kommentarer til øvelsene, trykkfeilliste og de fleste data og DO-filer. Det mangler stikkordregister, en stor svakhet fordi det begrenser nytteverdien som oppslagsbok.

Selv om det er eksempler på bruk av nedtrekksmenyer (pek og klikk), fremhever forfatterne det som er Statas fortrinn fremfor alternativ programvare: en enkel, konsistent og transparent kommandosyntaks. Kommandoene gjør det mulig å tilpasse analysen fleksibelt, og ikke minst gjør det enkelt å dokumentere hva man har gjort underveis. Stata har stort sett informativ og nøyksom «output» og god og konsistent dokumentasjon. Videre gir forfatterne flere eksempler på hvordan man kan hente inn programsnutter for spesielle formål, som er utviklet i det internasjonale brukermiljøet.

Hvis vi ser bort fra den tradisjonelle og forutsigbare omtalen av t-tester, khikvadrattester osv., mener jeg at styrken særlig ligger i omtalen av verktøy relevant for samfunnsvitenskapene som skala og indekskonstruksjon, i tillegg til strukturligningsmodeller (kapittel 7).

Til tross for tittelen er dette neppe noen innføringsbok, snarere en god bok nummer to for dem som allerede både kan en del statistikk og Stata fra før. Behovet for rask veksling mellom teoretisk grunnlag og praktisk anvendelse gjør at det blir litt snaut og knapt i begge ender. Så hvis boken skal brukes på et innføringskurs, må det være med sterk lærerstøtte.

Publisert: 22. januar 2018. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.17.0937
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 27. mars 2026.